

PERSDOSSIER

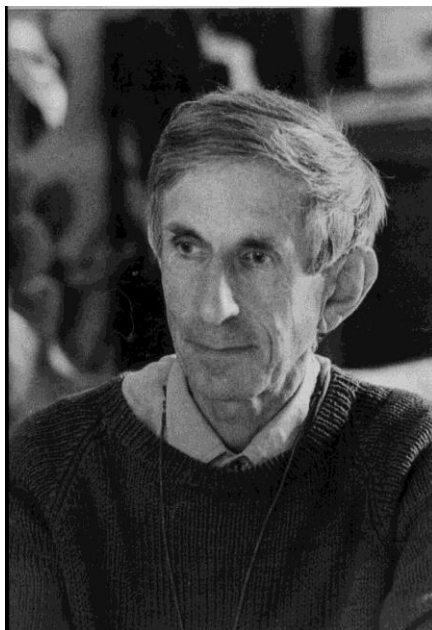
100 JAAR ANTOINE DE VINCK (1924-1992)

INHOUDSOPGAVE

De kunstenaar	3
100 jaar Antoine de Vinck in drie luiken	4
De tentoonstelling in het kasteel Jourdain in Kraainem	5
I. Klei ontdekken. Mooie en functionele gebruiksvoorwerpen	6
II. Van opzet naar realisatie: het belang van de tekening	7
III. Het sacrale alomtegenwoordig	7
IV. Rechtopstaande lichamen. De mens tussen hemel en aarde	8
Praktische details over de tentoonstelling	10
La « Chaine du souvenir »	11
Een groot kunstwerk keert definitief terug naar Kraainem	12
Sterke punten	13
Vzw Discover Kraainem	15
Colette Storms, curator van de tentoonstelling	16

DE KUNSTENAAR

© alle rechten voorbehouden

Keramist-beeldhouwer Antoine de Vinck woonde en werkte 30 jaar in Kraainem, van 1954 tot 1984. Hij bracht keramiek naar een niveau waarmee hij nationaal en internationaal faam verwierf.

Alles begon met het lezen van *A potter's Book* van Bernard Leach. Na zijn jarenlange opleiding in het Verre Oosten, vooral Japan, keerde Leach terug naar Engeland; hij wordt beschouwd als de grondlegger van de "Studio Pottery". Antoine de Vinck volgde daarna een opleiding aan La Cambre in 1951-52, bij Pierre Caille (keramiek) en Oscar Jaspers (beeldhouwen). Hij voelde zich een beeldhouwer – maar een beeldhouwer die klei als materiaal koos. Uiteindelijk vervolmaakte hij zich dank zij contacten met pottenbakkers uit de Puisaye en Berry. Steengoed en de houtoven waren zijn grote passies: hij koos dus voor de traditie, die hij tilde naar het avontuur van de moderniteit.

Zijn leven lang streefde Antoine de Vinck naar een perfecte technische beheersing van keramiek. Hij liet een vruchtbaar en belangrijk oeuvre na, waarin hij zich ontpopt als een volwaardig pottenbakker (alledaagse voorwerpen, zowel unieke stukken als in serie geproduceerde design) en een volwaardig beeldhouwer (dieren, objecten die uitnodigen tot meditatie en contemplatie – zielepiegels, stèles, zuilen, tempels,... – en antropomorfe figuren). Zijn werken zijn gebaseerd op reflectie en zijn verbonden met de grote existentiële vragen van de mens (leven, dood en ons verlangen naar onsterfelijkheid; het sacrale en de nood aan bemiddelaars tussen de mens en de onzichtbare wereld). Daarom trotseren ze de tand des tijds en blijven ze vandaag de dag zo relevant. Hun schoonheid en hun uitgezuiverde vormen, de geest en het universele karakter ervan kunnen ons nog steeds aanspreken en tot rust brengen.

100 JAAR ANTOINE DE VINCK IN DRIE LUIKEN

De tentoonstelling in het kasteel Jourdain in Kraainem

« Chaîne du souvenir » rond de kunstenaar

Een groot kunstwerk keert definitief terug naar Kraainem

DE TENTOONSTELLING IN HET KASTEEL JOURDAIN IN KRAAINEM

Kraainem, kasteel-château Jourdain

14.04.24 - 26.05.24

Antoine de Vinck

Keramiek 1924-1992 Céramiques

Aarde als spiegel van de ziel
La terre, miroir de l'âme

ULAAMS-
BRABANT

Limburg
Provincie
Limburg

nationale
loterij
MEER DAN SPELEN

Discover Kraainem

Mariemont

Info & tickets

www.discoverkraainem.be

Aflante © Musée royal de Mariemont - Verantw. Uitg. / Ed. Resp. - Colette Storms, Discover Kraainem, Esdoornenhof 14 - 1950 Kraainem

De tentoonstelling in Kraainem kreeg als titel *Aarde als spiegel van de ziel*. “Zielespiegel” verwijst naar een categorie abstracte werken die kenmerkend zijn voor de kunstenaar en die hij begon te maken in 1975. Op een metalen plaat van 50 x 50 cm bracht hij een keramische schijf aan met motieven bestaande uit kleirollen, plooiën, texturen en geometrische vormen. Het resultaat is een muurkunstwerk dat een universum van klein formaat vormt, waarover hij zegt: “de intensiteit van de verkregen taal maakt het tot een voorwerp van contemplatie, en dus een spiegel¹”. Helaas was het niet mogelijk om zielespiegels in de tentoonstelling op te nemen, vanwege de materiële beperkingen in het kasteel Jourdain. Een foto van een zielespiegel op ware grootte zal echter in de inleiding te zien zijn.

Zielespiegel, Fédération Wallonie-Bruxelles, Inv. 13894 © Atelier de l’Imagier, steengoed, 1976, 50 x 50.

¹ Antoine de Vinck, in *Hedendaagse keramiek en wandtapijten in België*, Brussel, KMKG, 1978.

Verschillende overzichtstentoonstellingen werden gewijd aan het werk van Antoine de Vinck: in het Musée royal de Mariemont (1986), in het Musée du Grès in Saint-Amand-en-Puisaye (2007) en in Keramis in La Louvière (2016). De jonge vzw Discover Kraainem heeft het initiatief genomen om een tentoonstelling te organiseren als eerbetoon aan de kunstenaar op de plaats waar hij zo lang heeft gewerkt. De

gemeente Kraainem is mede-organisator. Het doel van deze tentoonstelling is niet alleen om een representatieve keuze van het werk van de kunstenaar voor te stellen, maar ook te tonen hoe hij geëvolueerd is. De eerste twee delen van de tentoonstelling zijn daarom 'rode draden' doorheen zijn artistiek parcours. Het derde en vierde deel laten zien hoe zijn inspiratie vanaf de jaren 1970 vernieuwd werd.

I. KLEI ONTDEKKEN. MOOIE EN FUNCTIONELE GEBRUIKSVOORWERPEN

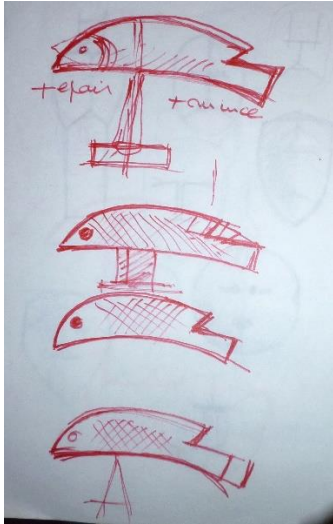
Antoine de Vinck werd pottenbakker en is dat altijd gebleven. Hij benutte alle technieken. Onvermoeibaar experimenteerde hij met verschillende kleisoorten, vormen, kleuren, glazuren en engobes, oppervlakteversieringen, en verkende hij de subtiliteiten van het bakken.

Vazen, privéverzameling © Aude de Vinck, steengoed, jaren 1980.

II. VAN OPZET NAAR REALISATIE: HET BELANG VAN DE TEKENING

De kunst van Antoine de Vinck is geen spontane uitstorting maar een geduldige uitwerking van de vorm. Tekenen was voor hem een plezier en een dagelijkse ascese, een methode om de natuur te leren zien en door en door te kennen (observatietekeningen). Anderzijds diende schetsen om het driedimensionale object te ontwerpen (voorbereidende tekeningen). Elk kunstwerk is eerst een project, dat moet rijpen. Tekenen is hierbij een groot hulpmiddel. Deel II illustreert dit met dierenvoorstellingen.

Vorbereidende tekeningen, privéverzameling
© Aude de Vinck

Nokpan met zalm © Musée L , Inv AM453 – J.P.
Bougnnet, terracotta, 1987, 56 x 72,5.

III. HET SACRALE ALOMTEGENWOORDIG

De jaren 1970 zijn een keerpunt: de christelijke inspiratie vervaagt en maakt plaats voor een belangstelling voor het sacrale in het algemeen, geïnspireerd door de manieren waarop de mens in dialoog treedt met het onzichtbare en zich afvraagt wat zijn plaats is in het universum.

Betyle (heilige steen), *Creative Commons CC BY* © Image Studio
– KMKG/RMAH/MRAH Inv. CR 313, steengoed, 1977, 35, Ø 45.

Middelgrote stèle © Musée royal de Mariemont, Ac.86/91; foto © Keramis, steengoed, 1985-1986, 65 x 28.

IV. RECHTOPSTAANDE LICHAMEN. DE MENS TUSSEN HEMEL EN AARDE

Door zijn rechtopstaande houding onderscheidt de mens zich van andere levende wezens. Antropomorfe figuren verschenen vrij laat in het werk van de kunstenaar, afgezien van de christelijke figuren uit zijn vroege periode. Antoine de Vinck gaf zijn menselijke figuren vaak een bijzondere status. Door ze *Idool*, *Hogepriester*, *Boeddha*, *Wijze* of *De Koning en de Koningin* te noemen, maakte hij duidelijk dat het ging om bemiddelaars tussen hemel en aarde, die ontzag of verering wekken. Deze keramieken zijn extreem sober, waardoor een uiterst expressieve kunst ontstaat.

Masker *De Patriarch*, privéverzameling © Gaëtane Girard, steengoed, voor maart 1991, 28 x 27.

Idool, privéverzameling © alle rechten voorbehouden, steengoed, begin jaren 1980, 71 x 49,7.

De Koning en de Koningin, privéverzameling © Aude de Vinck, steengoed, rond 1990, 93 x 33 en 88 x 33.

PRAKTISCHE DETAILS BIJ DE TENTOONSTELLING

Titel van de tentoonstelling: *Aarde als spiegel van de ziel. Keramiek van Antoine de Vinck (1924-1992).*

Locatie: kasteel Jourdain in 1950 Kraainem, ingang langs Arthur Dezangrélaan naast huis nr 54 (volg P + restaurant Maxime Colin). Inleiding in de oranjerie (gelijkvloers), kunstwerken tentoongesteld in de zalen op de eerste verdieping (toegankelijk met lift).

Parking voor auto's en bussen (gratis). Voor GPS-gebruikers: het officiële adres van het kasteel is Kasteelweg 4-6, 1950 Kraainem.

Data: tentoonstelling open voor het publiek van 14 april tot en met 26 mei 2024.

Openingsuren individuele bezoekers: donderdag en vrijdag van 17:00 tot 21:00; zaterdag, zondag en feestdagen van 10:00 tot 18:00 (geen groepen of rondleidingen tijdens deze uren). **Ticket:** 8€. Koop bij voorkeur uw ticket online via <https://www.discoverkraainem.be/expo-nl-1>

Groepen en rondleidingen met gids: maandag en dinsdag vanaf 10:00; donderdag en vrijdag van 10:00 tot 17:00. Gids (1u30): 70€ voor een groep van max. 20 bezoekers. Voor reservatie: neem contact op met Colette Storms, colette.storms@skynet.be of gsm +32 477 64 91 18.

Woensdag gesloten.

Tentoonstellingscatalogoog (25€) te koop tijdens de tentoonstelling of bij Discover Kraainem: discoverkraainem@gmail.com Ook verkrijgbaar bij boekhandelaars Tropismes (St Hubertusgalerij), Filigranes (Kunstenlaan 39-42) en Livres d'art du XXe siècle (Generaal Mac Arthurstraat 2, Ukkel).

Routebeschrijving naar het kasteel Jourdain met het openbaar vervoer

Vanuit Brussel: M° richting Stokkel, uitstappen M° Roodebeek, daarna bus 42 richting Kraainem, halte Anancy; OF uitstappen M° Kraainem + De Lijn bus 316 of R92, halte Vredeplein. Vanuit Noordstation: bus De Lijn 318 richting Leuven, halte Dezangré (St Pancratius/Gemeentehuis).

Vanuit Leuven: Bus De Lijn 316 of R92 richting M° Kraainem, halte Vredeplein. Bus De Lijn 317 richting M° Kraainem (via Tervuren en Béchetwijk), halte M° Kraainem + De Lijn bus 316 of R92, halte Vredeplein.

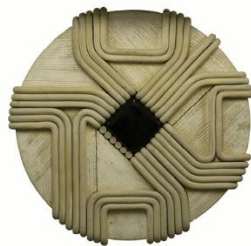
Vanuit Louvain-la-Neuve of Waver: Bus TEC Conforto richting M° Roodebeek, halte M° Kraainem + bus R92 of 316 naar Leuven, halte Vredeplein.

« CHAÎNE DU SOUVENIR »

Kraainem is slechts een speldenknop, zelfs naar Belgische maatstaf. Het kasteel Jourdain heeft niet de uitstraling van een groot museum. Om die redenen heeft Discover Kraainem negen musea of instellingen gevraagd een kunstwerk van Antoine de Vinck uit hun collectie in de kijker te zetten om zo aan te sluiten bij het eeuwfeest. De kunstwerken en het logo van deelnemende instellingen werden verzameld op één affiche. Dit initiatief zal het eeuwfeest meer onder de aandacht brengen.

Idole © Céline Zeghdoudi
Musée d'Art et d'Histoire de Puisaye, Villiers-St-Benoît

Rond muurrelief - Relief mural circulaire
© KMG-MRAH, Brussel - Bruxelles

Un temple © Musée L - J.P. Bougnnet
Louvain-La-Neuve

100 jaar
Centenaire

Antoine de Vinck
1924-1992 - Chaine du Souvenir

Tetra © Musées de Verviers

Plat © Musée du Grès
St-Amand-en-Puisaye

Céramique absidiale © Colette Storms
Église SS. Pierre et Paul, Thy-le-Château

Totem © Keramis
La Louvière

Bétyle Photo Jean Houben © Musée d'art contemporain en Plein Air du Sart Tilman, Liège

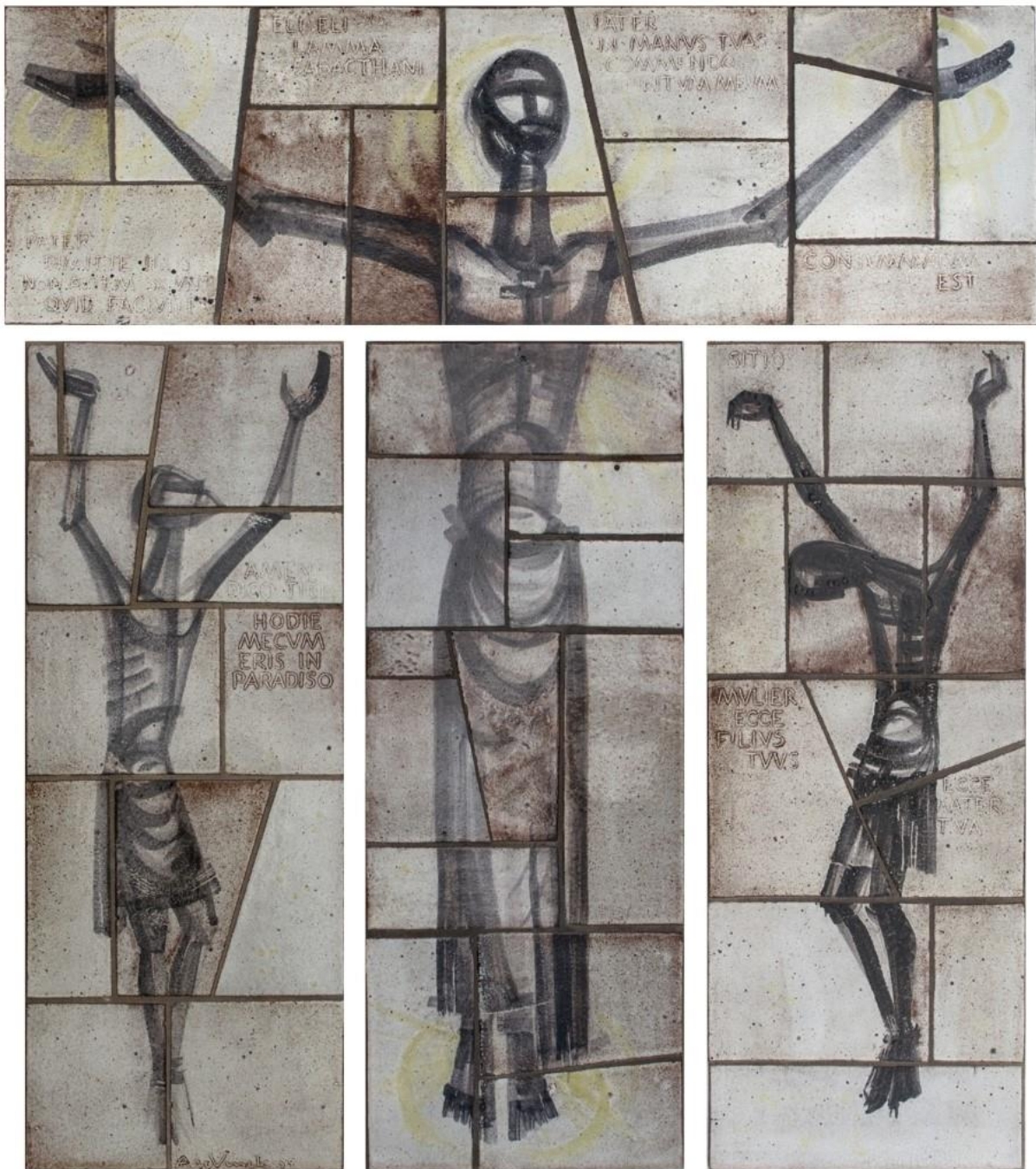

Oiseaux © Eric Gunera
Athénée Royal de Binche

EEN KUNSTWERK KEERT DEFINITIEF NAAR KRAAINEM TERUG

De erfgenamen van Antoine de Vinck, zijn weduwe en zijn drie dochters, hebben een groot muurkunstwerk in vier delen geschonken aan de gemeente Kraainem. Deze Kruisiging vol hoop werd gemaakt in 1958. Het werk is tot nu toe nooit openbaar tentoongesteld. Het zal bewaard worden in de kerk Sint-Dominicus (hoek Baron d'Huartlaan en Sint-Dominicuslaan), waar het zichtbaar zal zijn voor het publiek. Gesigneerd door de kunstenaar linksonder.

Kruisiging © Aude de Vinck, steengoed, 1958, 133 x 148.

STERKE PUNTEN

- Voor het eerst vindt in Kraainem een tentoonstelling plaats met medewerking van grote prestigieuze musea.
- De gemeente heeft een aardige som uitgegeven aan de volledige restauratie van de oranjerie (op de binnenplaats van het kasteel) en de installatie van een prachtige serre met metalen frame ter vervanging van de oude plastic serre (tegen de buitenmuur). Hierdoor ziet het kasteel Jourdain er veel charmanter uit en zal het zich resoluter kunnen profileren als een culturele locatie, geschikt voor evenementen die een groot publiek kunnen trekken.
- Het eeuwfeest Antoine de Vinck profiteert als eerste van deze werkzaamheden: de oranjerie wordt gebruikt voor de inleiding van de tentoonstelling.
- De kunstenaar verliet België 40 jaar geleden en stierf in 1992. Dit postume eerbetoon zal de herinnering aan deze getalenteerde keramist doen herleven. Een deel van het publiek zal zijn werk voor het eerst ontdekken.
- De tentoonstelling is een kans om iets nieuws over deze kunstenaar te leren. Meerdere (vaak imposante) tentoongestelde werken zijn nooit eerder aan het publiek getoond, zelfs niet op foto. Meerdere werken waren zelfs volledig onbekend bij de erfgenamen van de kunstenaar: onverwachte vondsten!
- Kraainem had geen enkel werk van Antoine de Vinck dat in een openbare ruimte te zien was. Met de installatie van de Kruisiging in de Sint-Dominicuskerk zal dit verleden tijd zijn. Zo kan de hele gemeente zich een deel van haar cultureel erfgoed opnieuw eigen maken.
- De tentoonstellingscatalogus zal een blijvend effect hebben: aantrekkelijk dankzij de vooruitgang van de fotografie en druktechnieken zal hij de reputatie van de kunstenaar echt dienen.
- Bovendien maakt deze catalogus deel uit van een groot project om het erfgoed en de cultuur van Kraainem te documenteren, opgezet door de vzw Discover Kraainem.

Over de vzw Discover Kraainem

De vereniging Discover Kraainem werd in mei 2020 opgericht. Na twee jaar als feitelijke vereniging heeft ze zich omgevormd tot vzw. De vereniging is open, pluralistisch en meertalig.

De vzw heeft als missie:

- bij te dragen tot het behoud, de opwaardering en de restauratie van het onroerend erfgoed; ernaar streven dat de omgeving ervan zo is ingericht dat het patrimonium tot zijn recht komt;
- documentatie aan te leggen over interessante sites en gebouwen; bij te dragen tot de kennis van het verleden van de gemeente, alsook van merkwaardige personen en kunstenaars; didactische teksten te schrijven maar ook het voortouw te nemen voor grondig onderzoek en publicaties;
- activiteiten of evenementen op te zetten die het grote publiek vertrouwd maken met architectuur, kunst en cultuur in Kraainem;
- te luisteren naar wat leeft bij de lokale bevolking en aandacht te hebben voor wat mensen belangrijk vinden.

Verwezenlijkingen van Discover Kraainem

- Heruitgave van het boek van Luc Maes (voorzitter), *Kraainem Revisited*;
- Grondig archiefwerk om de oorsprong en de geschiedenis te achterhalen van de tuinwijk Bouvier-Washer, die gebouwd werd om oorlogsinvaliden uit WO I te huisvesten (publicatie in voorbereiding);
- Organisatie van wandelingen en rondleidingen in erfgoedgebouwen; organisatie van lezingen;
- Overzichtstentoonstelling Antoine de Vinck op initiatief van Discover Kraainem, de gemeente is mede-organisator.

Website: www.discoverkraainem.be

Over Colette Storms, curator van de tentoonstelling

Geboren in Brugge en van kindsbeen af ondergedompeld in geschiedenis, erfgoed en cultuur. Na haar studie Romaanse filologie specialiseerde ze zich in de middeleeuwse Franse literatuur. Ze doceerde haar specialiteit aan de UCLouvain en leidde vertalers en tolken op aan de KULeuven-Brussel. Na haar loopbaan actief in Kraainem en medeoprichter van Discover Kraainem, waarvan ze secretaris en vertegenwoordiger is. Samen met haar collega's doet ze onderzoek naar de parels van Kraainem en laat die aan het publiek zien. De voorbereiding van het project Antoine de Vinck begon in 2021. Contact : colette.storms@skynet.be ; gsm +32 477 64 91 18